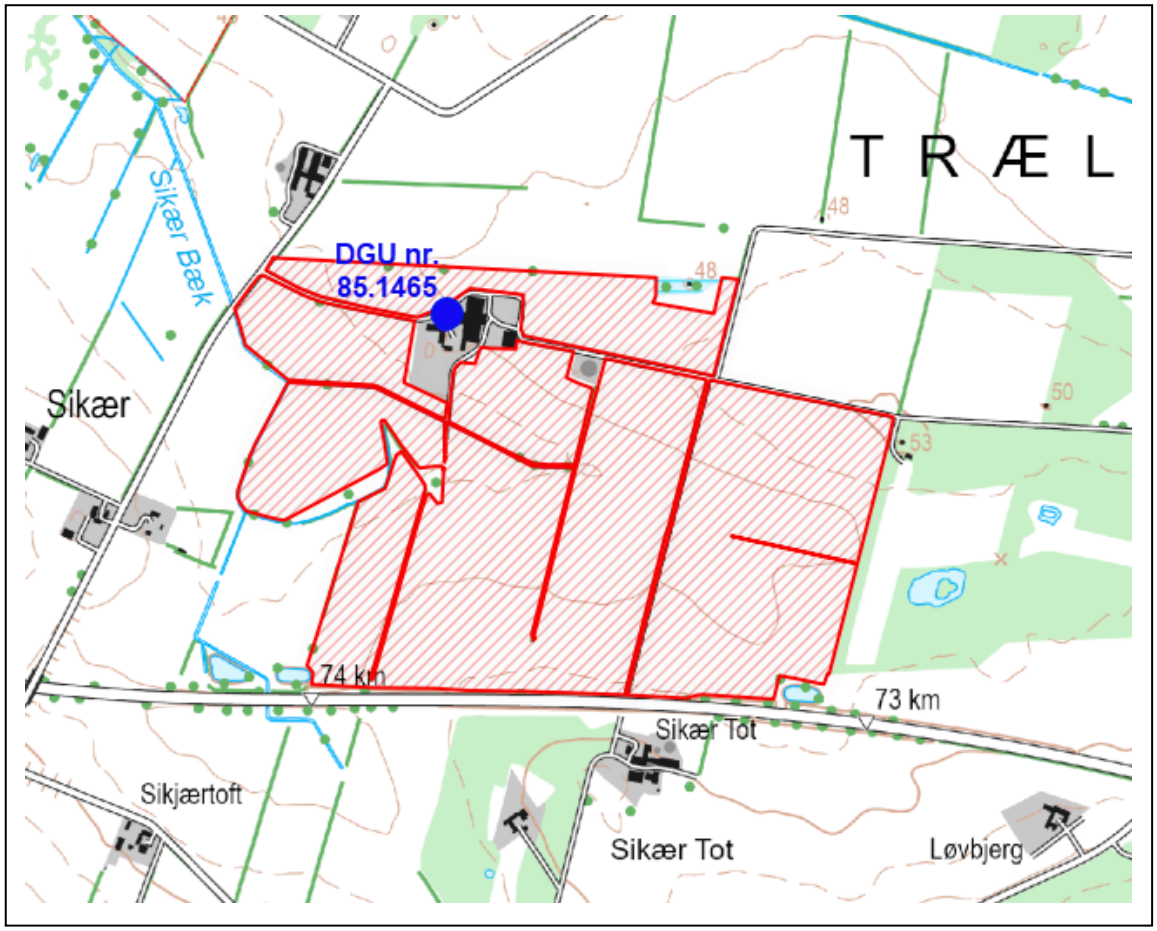
Herning Kommune

Vandindvindingstilladelse

Tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding

Anlægsnavn: DGU nr. 85.1465 - markvanding
Jupiter ID: 97300

Sagsnr.: 13.02.01-P19-177-26
Sagsbehandler: Lucia Aagaard
Dato: 18-11-2026

Herning Kommune behandler og gemmer alle dokumenter i alle sager elektronisk. Hvis du vil se de oplysninger, vi har registreret om dig, så kontakt sagsbehandleren af denne sag, som vil hjælpe dig videre. Du kan også læse mere om dine rettigheder på www.datatilsynet.dk

Tilladelse og vilkår

Herning Kommune giver hermed tilladelse til fornyet og øget indvinding af grundvand til markvanding, som beskrevet, og hvis de nævnte vilkår er opfyldt. Der henvises til §§ 20 og 21 i vandforsyningsloven[1].

Indvindingsmængde	60.000 m^3/år højst 45 m^3/time
Boring DGU nr. **Koordinater (UTM32Euref89)**	85.1465 X: 495614, Y: 6227666
Tilladelsens varighed	Udløbsdato den 1. december 2041
Indberetning vandmængder og målerstand	1. februar hvert år
Matrikelnummer	5b Trælund, Herning Jorder
Adresse	Sikjærvej 18, 7400 Herning
Anlægsnummer	657-40-0246

1. Vandmængden angivet i tabellen ovenfor må ikke overskrides.
2. Der skal være monteret en timetæller på anlægget til at registrere anlæggets driftstid, så de oppumpede vandmængder kan beregnes. Alternativt kan de oppumpede vandmængder beregnes ud fra elforbrug og pumpedata.

   Herning Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres.
3. Den årligt oppumpede vandmængde **og** slutmålerstand skal indberettes digitalt til Herning Kommune senest 1. februar efterfølgende kalenderår.
   Herning Kommune kan til en hver tid ændre indberetningssystem og hvilke data, der skal indberettes.
4. Boringen skal være indrettet efter gældende regler (boringsbekendtgørelsen[2]).
5. Et område på 5 meter omkring enhver boring er fastsat som fredningsbælte i henhold til § 22 i miljøbeskyttelsesloven[3]. Fredningsbæltet på 5 meter bør varigt beskyttes med beplantning eller opsætning af spærringer, så der ikke kan køre landbrugsmaskiner inden for fredningsbæltet.

   Anvendelse, opblanding eller opbevaring af stoffer der kan forurene grundvandet (f.eks. gødning, sprøjtemidler eller olie), er ikke tilladt i fredningsbæltet Det gælder også tømt emballage.
6. Boringen eller anlægget må ikke ændres eller udbedres, uden der er givet tilladelse til det af Herning Kommune, § 21 stk. 1 i vandforsyningsloven.
7. Erstatningsboringer **skal** anmeldes til Herning Kommune og må kun udføres hvis en boring pludselig bryder sammen i vandingssæsonen. Hvis der f.eks. ønskes en ny boring, fordi en eksisterende borings ydedygtighed er nedadgående, skal ansøgning ske efter normal praksis.

[1] Lov om vandforsyning, lovbekendtgørelse nr. 1149, 28-10-2024
[2] Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, bekendtgørelse nr. 1260, 28-10-2013
[3] Lov om miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 1742, 22. december 2025

Erstatningsboringer skal placeres inden for en afstand af 5 meter fra den boring, som skal erstattes. En erstatningsboring må ikke uden særskilt tilladelse bores dybere eller filtersættes i et andet niveau.

Erstatningsboringer skal indrettes efter reglerne i Boringsbekendtgørelsen.

8. Markvandingsanlægget (jordledninger) må kun bruges til grundvand.
9. Driften af anlægget må ikke genere naboer.
10. Hvis senere undersøgelser viser, at vandindvinding fra anlægget påvirker grundvandsstand og/eller vandstand i vandløb/naturområder i uacceptabel grad, kan Herning Kommune foretage en ny vurdering af indvindingen og eventuelt begrænse tilladelsen.
11. Hvis der ved eventuel udvidelse af ledningsnet skal krydses § 3 områder, skal der forinden søges dispensation hos Herning Kommune, Vand og Natur, e-mail vandognatur@herning.dk

Hvis vilkårene ikke overholdes, kan kommunen kalde tilladelsen tilbage uden erstatning i henhold til § 34 i vandforsyningsloven.

Erstatningsregler

Ejer af anlægget er erstatningspligtig for skader, der under anlæggets udførelse og drift voldes i bestående forhold ved ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer i henhold til § 23 i vandforsyningsloven.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af taksationsmyndighederne.

Afgørelse i forhold til VVM-reglerne

Vandindvindingsboringer og vandingsprojekter inden for landbruget er omfattet af Bilag 2 i miljøvurderingsloven[4]. Der skal derfor laves en VVM-redegørelse, hvis det må antages, at anlægget kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Vurdering af, om vandindvindingsanlægget vil få væsentlig indvirkning på miljøet, er truffet på baggrund af screeningsnotat vist til sidst i tilladelsen. Konklusionen på screeningen er, at øget indvinding af grundvand fra boringen ikke vil medføre væsentlig indvirkning på miljøet.

Herning Kommune vurderer derfor, at der ikke skal laves en miljøvurdering for anlægget i henhold til miljøvurderingsloven (§ 21).

Offentliggørelse

Tilladelsen med VVM-afgørelse bliver i klageperioden lagt på kommunens hjemmesidehttps://www.herning.dk/politik/offentliggoerelser-og-hoeringer Tilladelsen ligger på Herning Kommunes hjemmeside fra 20. november til 18. december 2026.

Klagevejledning

Herning Kommunes afgørelse om vandindvinding kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 80 i vandforsyningsloven.

Kommunens VVM-afgørelse kan kun påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål ifølge § 49 i miljøvurderingsloven. Afgørelsen kan påklages af enhver med retlig interesse i sagens udfald. Man kan f.eks. klage, hvis man ikke mener, at kommunalbestyrelsen har haft hjemmel til at træffe afgørelsen.

[4] Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023

En eventuel klage skal indsendes via Klageportalen, som kan findes via dette link https://kpo.naevneneshus.dk/klageportal Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for behandling af en klage. Klagen skal være indsendt, så den er tilgængelig for Herning Kommune senest 4 uger efter tilladelsen er modtaget.

Sagen kan desuden indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at tilladelsen er modtaget.

Herning Kommune giver besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Sendt til:

Ejer af jorden via digital post
Danmarks Naturfredningsforening, mail: dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
Forbrugerrådet, mail: fbr@fbr.dk

Vurdering af ansøgningen

Der er den 28. september 2026 søgt om fornyet og øget tilladelse til at indvinde grundvand til vanding af landbrugsafgrøder.

Den tidligere tilladelse på 49.200 m³ pr. år er udløbet, og der er fortsat behov for vanding af marker fra boringen.

Der er søgt om en årlig vandmængde på 103.000 m³. Vandede arealer som ikke er omfattet af andre tilladelser, er opmålt til 67 hektar. Herning Kommune giver normalt højst 1.200 m³ pr. hektar. Det ville her svare til 80.400 m³ pr. år.

Årlige indberetninger af vandmængder viser, at den tidligere tilladte vandmængde kun har været har været udnyttet fuldt ud i det tørre år 2018. Herning Kommune vurderer, at der ikke er dokumenteret behov for indvinding af 80.400 m³ pr. år. Der er kvægdrift på ejendommen og dermed kan der være behov for mere vand til vanding af foderafgrøder. Det er Herning Kommunes vurdering, at der kan være behov for indvinding af 60.000 m³ pr. år.

Der har været sendt en partshøring om nedsættelse af den ansøgte vandmængde.

Der har ikke været kommentarer til partshøringen. Ansøger har accepteret nedsættelsen.

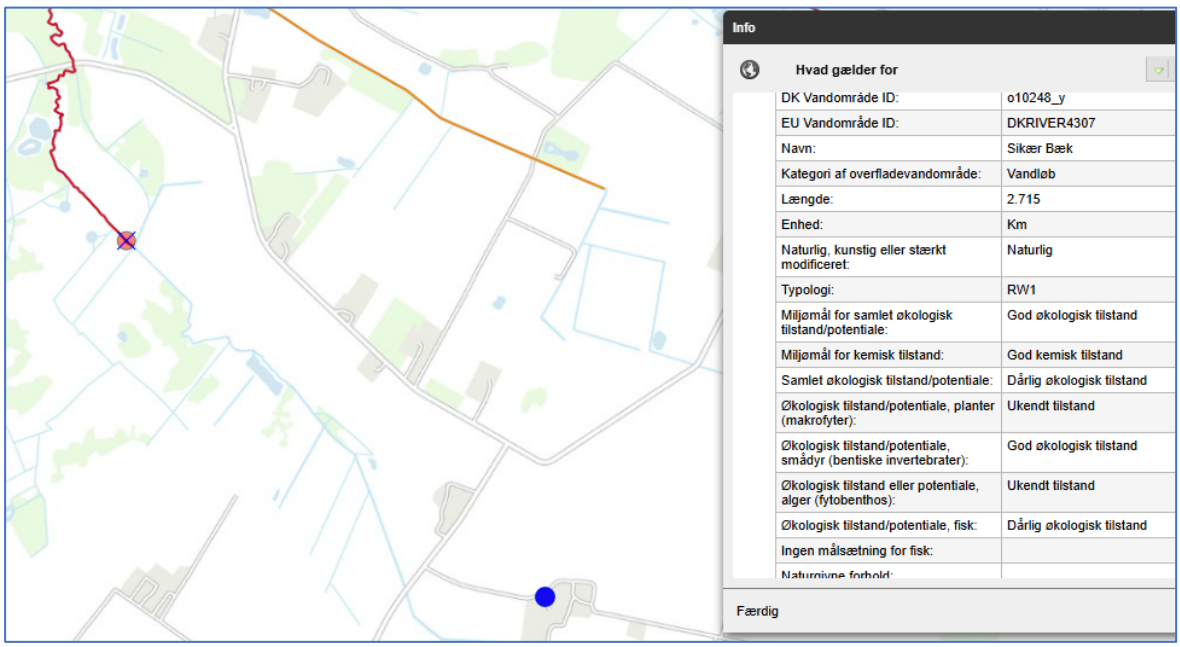
Påvirkning af vandløbsoplande

Boringen ligger i oplandet til en grøft med udløb i Sikær Bæk. Boringen er placeret 170 meter fra grøften, 300 meter fra nærmeste strækning af Sikær Bæk og 1,4 km fra målsat strækning af Sikær Bæk. Sikær Bæk er på strækningen nedstrøms grøften ikke målsat i Vandområde-planen men er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Målsætningen i henhold til basisanalyse for Vandområdeplaner 2027-2033 er ikke opfyldt for fisk.

Vandområdeplanen 2021-2027 angiver ikke vandindvinding som årsag for manglende målopfyldelse. Der er heller ikke i gældende vandområdeplan indsatser overfor vandind-vinding.

Vandindvinding vurderes ikke at påvirke muligheden for målopfyldelse i forhold til nationalt specifikke stoffer.

Beregninger i BEST viser at den samlede påvirkning af vandløbsoplandet fra indvinding er 19,4 % af medianminimumsvandføringen. Dette er under acceptkriteriet, som i BEST er sat til 20 %.

Boringen indvinder under et 10 meter tykt lerlag. Lerlaget strækker sig i alle retninger fra boringen, og indvinding vurderes derfor ikke at påvirke vandstanden i vandløb eller andre våde naturområder.

Afskæringskriterier er vurderet ud fra tilstanden i Vandområdeplanerne, fysisk tilstand og tendens for udvikling af den biologiske tilstand i forhold til faktisk indvinding.

Det vurderes, at fortsat og øget indvinding ikke vil ændre på den nuværende tilstand i vandløb eller være til hinder for at målsætningen for fisk i Sikær Bæk kan opfyldes.

Påvirkning af våde naturområder

Boringen indvinder under et 10 meter tykt lerlag. Lerlaget strækker sig i alle retninger fra boringen, og indvinding vurderes derfor ikke at påvirke vandstanden i våde naturområder.

Det vurderes, at øget indvinding ikke vil ændre på den nuværende tilstand i våde naturområder.

Påvirkning af grundvand

Boringen indvinder 12-24 meter under terræn. Geologien i boringen 10 meter ler over indvindingsmagasinet. Der for er der sandsynligvis ingen hydraulisk kontakt til overfladen.

Boringen er 24 m dyb og filtersat i den regionale grundvandsforekomst dkmj_1_ks jf. Vandområdeplan 2021-27. Tilstanden er karakteriseret med god kvantitativ og god kemisk tilstand.

Vandbalancen viser, at grundvandsforekomsten har en udnyttelsesgrad på 6 %.

Miljømål er god kvantitativ og kemisk tilstand jf. Vandområdeplan 2021-2027. Det vurderes, at fortsat indvinding ikke vil forhindre opfyldelse af målsætningen for grundvandsforekomsten.

Det vurderes, at øget indvinding ikke vil forhindre opfyldelse af målsætningen for grundvandsforekomsten.

Boringen ligger ikke i indvindingsopland til et alment vandværk.

Internationalt beskyttede arter (Habitatdirektivets bilag IV-arter)

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området. Kommunen har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV i projektområdet. Det er kommunens vurdering, at plantearterne ikke findes inden for området som påvirkes direkte af indvindingen (sænkningstragten).

På baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser[5], Videnskabelig rap-

[5] Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635 226 s. **http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf**

port nr. 520 fra DCE[6] og Videnskabelig rapport nr. 603 fra DCE[7] samt kommunens øvrige kendskab vurderes det umiddelbart, at følgende arter kan tænkes at forekomme i Herning kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, strandtudse, stor vandsalamander, odder, bæver, småflagermus, markfirben, grøn køllelguldsmed, grøn mosaikguldsmed, guldsjakal og ulv.

- Spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, strandtudse, grøn køllelguldsmed og grøn mosaikguldsmed kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Disse arter påvirkes negativt, når vandmiljøet næringsstofberiges, gror til eller vandstanden sænkes. På baggrund af vurderingen af, at indvindingen ikke medfører en væsentlig påvirkning på de omkringliggende våde naturområder, vurderes eventuelle forekomster af spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, strandtudse, grøn køllelguldsmed og grøn mosaikguldsmed heller ikke at blive væsentligt negativt påvirket af indvindingen.
- Odder og bæver kan forekomme i nærmeste vandløb og vil ikke blive påvirket negativt af indvindingen, idet dette ikke vurderes at påvirke vandløbet negativt.
- Flagermus: Ud fra flagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt.
- Markfirben er udbredt i store dele af landet, men trues ikke af ansøgte indvinding, idet arten er tilknyttet tør og sandet bund.
- Ulv og guldsjakal vil ikke blive påvirket negativt af indvindingen.

På grundlag af nuværende viden vurderes det, at ansøgte indvinding ikke vil medføre negativ påvirkning af bilag IV-arter. Det er desuden kommunens vurdering, at indvindingen ikke vil skade yngle- eller rasteområder for arter, der er beskyttet af Habitatdirektivets bilag IV.

Internationalt beskyttede naturområder

Nærmeste Natura 2000 område er Ovstrup Hede med Røjen Bæk (N225), som ligger 4,4 km nord for boringen. Ovstrup Hede med Røjen Bæk er udpeget til habitatområde (H249).

Udpegningen er sket på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 249		
Naturtyper:	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Grøn køllelguldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Odder (1355)	

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området[8]. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * Angiver prioriterede naturtyper.

[6] Christian Kjær (Red.), Lars Christian Adrados, Mikkel Boel, Lars Briggs, Per Klit Christensen, Niels Damm, John Frisenvænge, Kåre Fog, Rikke Reisner Hansen, Martin Hesselsøe, Rasmus Mohr Mortensen, Peer Ravn, Sabine Stosiek, Morten Strandberg, Ole Roland Therkildsen, Peter Wiberg-Larsen. 2023. Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. - Videnskabelig rapport nr. 520 SR520.pdf (au.dk)

[7] Morten Elmeros, Esben Terp Fjederholt, Julie Dahl Møller, Hans J. Baagøe, Jesper Bladt og Christian Kjær 2024. Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 185 s. - Videnskabelig rapport nr. 603 SR603.pdf (au.dk)

[8] Miljøstyrelsen 2023. Natura 2000-plan 2022-27. Ovstrup Hede med Røjen Bæk. Miljøministeriet. Rapport (mst.dk)

På baggrund af den store afstand til nærmeste Natura 2000-område og fordi der ikke er hydrologisk kontakt til området, vil indvindingen efter kommunens vurdering i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, ikke have nogen negativ påvirkning på Natura 2000-områder. Det er desuden kommunens vurdering, at indvindingen er uden væsentlig betydning for opnåelse af gunstig bevaringsstatus/bevaringsprognose for naturtyperne og arterne på udpegningsgrundlaget.

Konklusion

Boringen indvinder under et tykt og udbredt lerlag. Det vurderes derfor, at fortsat og øget indvinding fra boringen ikke vil påvirke vandløb eller andre våde naturområder eller være til hinder for at målsætning for fisk i Sikær Bæk kan opfyldes.

Den beregnede påvirkning fra anlægget vurderes, i henhold til Indsatsprogrammer for vandområdedistrikter[9], at være acceptabel i forhold til målsætninger for grundvand, vandløb og andre våde naturområder i Vandområdeplanen[10].

Herning Kommune vurderer, at indvinding fra anlægget ikke forringer vandkvaliteten og miljøet i området i væsentlig grad.

[9] Bekendtgørelse om Indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, nr. 1669, 08-12-2025
[10] Vandområdeplanerne 2021-2027, juni 2023

Herning Kommune

SCREENINGSNOTAT

Skema til vurdering af om projektet kan have væsentlig indvirkning på miljøet

VVM- myndighed	Herning Kommune			
Projektbeskrivelse	Der søges om tilladelse til øget indvinding af grundvand til markvanding på ejendommen Sikjærvej 18, 7400 Herning. Baggrunden for den øgede indvinding er, at der er behov for øget vandmængde til vanding af foderafgrøder til kvæg. Indvindingen bliver 60.000 m^3/år hvor den tidligere var 42.000 m^3/år.			
Anlæggets karakteristika	**Ikke relevant**	**Ja**	**Nej**	**Bemærkning**
Anlæggets dimensioner og påvirkning af landskabsværdier (historiske, kulturelle, arkæologiske, æstetiske og geologiske)	x			Boringen med overbygning berører et mindre areal. Selve anlægget er uden væsentlig højde og areal. En vurdering af landskabsværdier er derfor ikke relevant.
Giver udførelse og etablering anledning til miljøpåvirkning			x	Ingen ændringer af det fysiske anlæg.
Anvender anlægget naturressourcer		x		Boringen indvinder grundvand. Indvindingens størrelse medfører ikke en væsentlig påvirkning af grundvandsressourcen.
Giver affaldsproduktion og spildevand anledning til miljøpåvirkning			x	
Giver anlægget risiko for gener i form af lugt, støj, støv eller vibrationer			x	I mindre omfang kan der forekomme støj fra pumper tilknyttet boringen.
Forventes anlægget at udgøre en risiko for uheld.			x	
Anlæggets placering	**Ikke relevant**	**Ja**	**Nej**	**Bemærkning**
Forudsætter anlægget ændring af den eksisterende arealanvendelse			x	
Forudsætter anlægget en ændring af lokalplan, eller kommuneplan for området.			x	
Indebærer anlægget begrænsning i anvendelse af naboarealer			x	Der er ingen ændringer af det allerede eksisterende anlæg.
Vil anlægget udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer og grundvand			x	Mens boringen er i drift, vil den lokalt udgøre en hindring for anvendelse af områdets råstoffer. Herning Kommune har dog ingen oplysninger om, at der skal indvindes råstoffer i området i fremtiden.
Ligger anlægget i tæt befolket område			x	
Påvirker anlægget kendte jordforureninger			x	
Ligger anlægget i et område, der jf. oversvømmelsesloven, er udpeget som risikoområde.				Hvis ja: Boringen skal udføres iht. Boringsbekendtgørelsen, og skal være fuldstændig tæt. Enkelte oversvømmelseshændelser vurderes ikke at påvirke boringen.

Ligger anlægget i et område med registreret jordforurening			x	
Ligger anlægget tæt på fredede områder			x	
Påvirker anlægget overfladevand (vådområder, søer og vandløb) eller andre beskyttede naturområder.		x		Vandløbsoplande: Boringen ligger i et opland opstrøms Sikær Bæk. Målsætningen for vandløbets tilstand i Vandområdeplanen[11] er ikke opfyldt for fisk. Boringen indvinder under et tykt lerlag. Det vurderes, at den øgede indvinding ikke vil forringe tilstanden vandløb eller hindre at målsætningen kan opfyldes. Reduktion af medianminimumsvandføringen er beregnet til 19,4 % dvs. under acceptkriteriet. Naturområder: Boringen indvinder under et tykt lerlag og vurderes ikke at påvirke vandstanden i våde naturområder.
Påvirker anlægget Natura 2000			x	Boringen ligger 4,4 km fra det nærmeste Natura2000-område som er Ovstrup Hede med Røjen Bæk. Herning Kommune vurderer, at øget indvinding fra boringen ikke vil påvirke Natura2000-områder.
Påvirker anlægget beskyttede arter efter Habitatdirektivets bilag IV			x	På grundlag af nuværende viden vurderes det, at ansøgte indvinding ikke vil medføre negativ påvirkning af bilag IV-arter. Det er desuden kommunens vurdering, at indvindingen ikke vil skade yngle- eller rasteområder for arter, der er beskyttet af Habitatdirektivets bilag IV[12].
Forudsætter anlægget rydning af skov			x	
Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning	**Ikke relevant**	**Ja**	**Nej**	**Bemærkning**
Er området, hvor anlægget ligger, sårbart over for den forventede miljøpåvirkning			x	Boringen er udført efter gældende retningslinjer. Boringen er placeret så den påvirker omgivelserne mindst muligt.
Er der vandindvindinger i nærheden, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)		x		Der er kun få boringer i området, derfor er der kun en lille kumulativ påvirkning af miljøet.
Forventes personer berørt af miljøpåvirkningen			x	Det forventes ikke, at nogen personer bliver berørt.
Forventes miljøpåvirkningen at række ud over kommunens område			x	Nej
Er den samlede miljøpåvirkning kompleks			x	Kun påvirkning af vandressourcen
Er påvirkningen af miljøet varig eller hyppig eller irreversibel			x	Påvirkningen fra markvandingen er periodisk og slutter når indvindingen stoppes. Da en del af det oppumpede vand siver tilbage til magasinet, udgør påvirkningen ca. 75 % af den tilladte mængde. Hvis oppumpningen på et senere tidspunkt indstilles, vil den oprindelige grund-

[11] Basisanalyse for vandområdeplan 2027-2033

[12] Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

				vandsstand sandsynligvis blive reetableret naturligt.
Konklusion	**Ikke relevant**	**Ja**	**Nej**	**Bemærkning**
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at anlægget vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således der er VVM-pligt			x	Det vurderes, at øget indvinding af grundvand fra boringen ikke medfører væsentlig indvirkning på miljøet.